

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE
UPRAVA ZA VETERINARSTVO I SIGURNOST HRANE
10000 Zagreb, Ul. grada Vukovara 78, P.P. 1034
Telefon: 61 06 111, Telefaks: 61 09 201
KLASA: 322-02/18-01/79
URBROJ: 525-10/0595-19-1
Zagreb, 11. veljače 2019. godine

PROGRAM PRETRAŽIVANJA INFLUENCE PTICA U DIVLJIH PTICA U 2019. GODINI

SADRŽAJ

- 1. Uvod**
- 2. Pravna osnova za provođenje Programa**
- 3. Cilj Programa**
- 4. Provedba Programa**
- 5. Metode uzorkovanja**
- 6. Laboratorijsko pretraživanje**
- 7. Lokacije uključene u provedbu Programa**
- 8. Trajanje Programa**
- 9. Nadležno tijelo i organizacije uključene u provedbu ovog Programa**
- 10. Službeni laboratorij**
- 11. Financiranje**
- 12. Izvješćivanje**

DODACI

- 1. POPIS „CILJANIH VRSTA“ DIVLJIH PTICA**
- 2. OBRAZAC ZA DOSTAVU UZORAKA U LABORATORIJ**
- 3. OBRAZAC ZA PRIKUPLJANJE PODATAKA O POBOLU/UGINUĆIMA
DIVLJIH PTICA**

1. Uvod

Influenca ptica (IP) je vrlo kontagiozna zarazna bolest domaće peradi i drugih ptica koju uzrokuje tip A virusa influence. Osobito su opasni visoko patogeni virusi IP (VPIP), koji nastaju mutacijom određenih nisko patogenih virusa IP (NPIP) i to podtipovi H5 i H7 koji u zaraženim jatima peradi uzrokuju i stopostotna uginuća. Od VPIP podtipa H5N1, osim ptica i peradi, do sada je oboljelo više vrsta sisavaca, uključujući i čovjeka. Smrtnost u ljudi iznosi preko 50 %, a epidemiološki podaci ukazuju da su sve zaražene osobe bile u dodiru sa zaraženom peradi. Određene vrste divljih ptica (naročito migratorne ptice vodarice kao npr. patke i guske) predstavljaju stalne rezervoare virusa NPIP i mogući su izvor zaraze za domaću perad, a posredno i druge životinje i ljude. Ovaj rizik je tim veći što mjere koje bi mogle zaustaviti ili smanjiti cirkulaciju virusa IP u divljih ptica u prirodi trenutno ili nisu poznate ili su neprimjenjive. Međutim, temeljem uvida u nazočnost, učestalost i rasprostranjenost virusa IP u divljih ptica može se pravodobno pristupiti sprječavanju prijenosa ovih virusa u uzgoje domaće peradi.

Epidemiološka situacija u državama članicama Europske unije

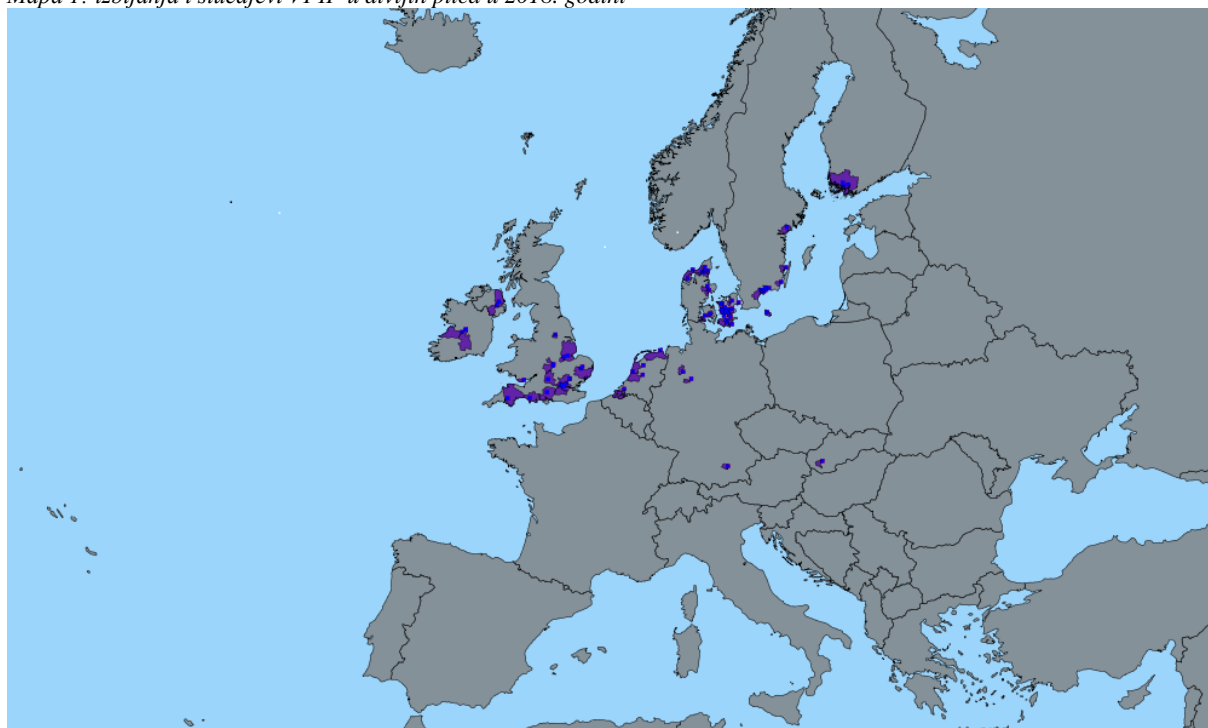
Na području Europe u razdoblju od listopada 2016. cirkulira virus visokopatogene influence ptica (VPIP) podtip H5N8 i u manjem broju izbijanja podtip H5N5, koji uzrokuje epizootiju u uzgojima domaće peradi, uzgojima pernatih divljači, ptica u zatočeništvu i divljih ptica. Virus je identificiran u peradi, divljih ptica i/ili ptica u zatočeništvu u 19 država članica EU. Najviše su pogođene države članice s velikom gustoćom gospodarstava koje drže guske i patke. Bolest je u Europi potvrđena u više od 30 različitih vrsta divljih ptica, prvenstveno u migratornih vrsta pataka, labudova, galebova i ptica grabljivica.

Do kraja travnja 2017. godine znatno se smanjuju izbijanja u peradi te pozitivni slučajevi u divljih ptica. Međutim, od srpnja 2017. godine VPIP podtip H5N8 utvrđen je na ukupno 67 peradarskih farmi u sjevernoj Italiji te na 5 farmi u Bugarskoj. Od sredine prosinca 2017. godine Nizozemska je potvrdila VPIP podtip H5N6 na jednom gospodarstvu peradi te u ptica u zatočeništvu. Nizozemska, Njemačka, Velika Britanija, Cipar i Švicarska utvrdili su H5N6 virus u divljim pticama koje su pronađene mrtve (uglavnom labudovi, divlje patke i galebovi).

VPIP podtipa H5N6 ponovno se pojavila u ptica u zatočeništvu u Njemačkoj u rujnu 2018. godine. Nakon dva mjeseca odsutnosti infekcije u Bugarskoj su u rujnu i listopadu 2018. godine potvrđena dva nova izbijanja VPIP H5N8.

Tijekom 2018. godine utvrđeni su slučajevi VPIP podtipa H5N6 u divljih ptica u Finskoj, Švedskoj, Nizozemskoj, Njemačkoj, Irskoj, Slovačkoj, Velikoj Britaniji i Danskoj.

Mapa 1: izbijanja i slučajevi VPIP u divljih ptica u 2018. godini

Epidemiološka situacija u Republici Hrvatskoj

Tijekom 2016. i 2017. godine VPIP (podtipovi H5N5 i H5N8) potvrđena je na više lokacija na području 7 županija u Republici Hrvatskoj u ukupno 41 uginulih divljih ptica (39 labudova, 2 velika vranca).

Tablica 1: Prikaz broja pozitivnih divljih ptica s lokacijama na kojima su pronađene (1.1.2016.- 30.4.2017.)

Godina	Lokacija pronalaska lešine divlje ptice	Županija	Vrsta	Ukupan broj pozitivnih životinja	Podtip
2016.	Rijeka Biđ	Vukovarsko- srijemska	Labud	7	H5N8
2016.	Rijeka Drava	Osiječko- baranjska	Labud	6	H5N8
2016.	Crkveni Bok	Sisačko- moslavačka	Labud	2	H5N5
2016.	Mužilovčica	Sisačko- moslavačka	Labud	3	H5N8
2017.	Jezero Jarun, Zagreb	Grad Zagreb	Labud	3	H5N8
			Veliki vranac	1	H5N8
2017.	Jezero Šoderica kraj Koprivnice	Koprivničko- križevačka	Labud	8	H5N8
2017.	Virovitica (u gradu)	Virovitičko- podravska	Veliki vranac	1	H5N8
2017.	Jezero Bundek, Zagreb	Grad Zagreb	Labud	1	H5N8
2017.	Karlovac, Gradsko kupalište	Karlovačka	Labud	1	H5N8
2017.	Jezero kraj Gabajeve Grede	Koprivničko- križevačka	Labud	5	H5N8
2017.	Lipovljani, kraj ribnjaka	Sisačko- moslavačka	Labud	3	H5N8
UKUPAN BROJ POZITIVNIH ŽIVOTINJA:				41	

U razdoblju od prosinca 2016. godine do travnja 2017. godine potvrđena su četiri primarna izbijanja VPIP u domaće peradi na području Zagrebačke, Virovitičko- podravske, Krapinsko-zagorske i Vukovarsko- srijemske županije. Sva četiri izbijanja utvrđena su u gospodarstvima smještenima uz vodotokove ili vodene površine na kojima su obitavale divlje ptice, odnosno u visoko rizičnim područjima. Za sva četiri izbijanja dokazano je da je virus VPIP ušao u uzgoje domaće peradi izravnim kontaktom s divljim pticama.

Tijekom 2018. godine nije bilo potvrđenih slučajeva VPIP u domaće peradi i divljih ptica.

Program pretraživanja divljih ptica u RH

Programi pretraživanja divljih ptica u Republici Hrvatskoj kontinuirano se provode od 2006. godine. Rezultati provedbe Programa tijekom posljednjih pet godina su slijedeći:

- u 2013. godini provođenjem pasivnog nadziranja nad populacijom divljih ptica ukupno je pretraženo 185 divljih ptica; nije utvrđena IP- podtipovi H5 i H7,
- u 2014. godini provođenjem pasivnog nadziranja nad populacijom divljih ptica ukupno je pretraženo 33 divljih ptica; nije utvrđena IP- podtipovi H5 i H7,
- u 2015. godini provođenjem pasivnog nadziranja nad populacijom divljih ptica ukupno je pretraženo 48 divljih ptica; nije utvrđena IP- podtipovi H5 i H7,
- u 2016. godini provođenjem pasivnog nadziranja nad populacijom divljih ptica ukupno je pretraženo 116 divljih ptica; VPIP podtipa H5 je utvrđena u 18 divljih ptica,
- u 2017. godini provođenjem pasivnog nadziranja nad populacijom divljih ptica ukupno je pretraženo 280 divljih ptica; VPIP podtipa H5 je utvrđena u 23 divljih ptica,
- u 2018. godini provođenjem pasivnog nadziranja nad populacijom divljih ptica ukupno je pretraženo 227 divljih ptica; nije utvrđena IP- podtipovi H5 i H7.

Tablica 2: Prikaz broja divljih ptica pretraženih po županiji u 2018. godini

ŽUPANIJA	MJESTO LOKACIJE DIVLJE PTICE	BROJ DOSTAVLJENIH DIVLJIH PTICA
Bjelovarsko - bilogorska županija	Končanica	2
	Piljanja Garešnička	10
	Sisčani	2
Brodsko - posavska županija	Oriovac	5
	Rešetari	1
Dubrovačko - neretvanska županija	Lastovo	5
	Mljet	16
	Neretva	6
	Pelješac	6
Grad Zagreb	Blato-Zagreb	7
	Donja Dubrava	8
	Jakuševac	15
	ŠRC Jarun	2
	Zagreb	2
Istarska županija	Poreč	11
	Rovinj, smetlište	3
Karlovačka županija	Ozalj	1
Koprivničko - križevačka županija	Koprivnica	2

	Repaš	3
	Šoderica, Koprivnica	1
Međimurska županija	Prelog	2
Osječko - baranjska županija	Branjin Vrh	1
	Kopački Rit	6
	Našice	10
	Osijek	4
	Stara Drava	1
Primorsko - goranska županija	Baška, Krk	1
	Cres	3
	Crikvenica	1
Sisačko - moslavačka županija	Lipovljani	3
	Lonjsko polje	1
Splitsko - dalmatinska	Klis Kosa	2
	Podstrana	2
Šibensko- kninska županija	Knin	25
Varaždinska županija	Varaždin	8
Zagrebačka županija	Crna Mlaka	3
	Jastrebarsko	1
	Jezero Čiče	6
	Jezero Kerestinec	6
	Rakitje	28
	Šljunčara Siromaj	4
	Velika Gorica	1
UKUPNO		227

Tablica 3.: Vrste divljih ptica pretražene u 2018. godini

VRSTA DIVLJE PTICE	BROJ PRETRAŽENIH DIVLJIH PTICA
Bijela čaplja (<i>Ardea alba</i>)	3
Bjelobrada čigra (<i>Chlidonias hybridus</i>)	1
Bjeloglavi sup (<i>Gyps fulvus</i>)	4
Bukavac (<i>Botaurus stellaris</i>)	1
Crvena lunja (<i>Milvus milvus</i>)	1
Crvenokljuna čigra (<i>Sterna hirundo</i>)	33
Crvenokljuni labud (<i>Cygnus olor</i>)	8
Čvorak (<i>Sturnus vulgaris</i>)	2
Ćubasti gnjurac (<i>Podiceps cristatus</i>)	2
Divlja patka (<i>Anas platyrhynchos</i>)	14
Kos (<i>Turdus merula</i>)	3
Gačac (<i>Corvus frugilengus</i>)	2
Galeb klaukavac (<i>Larus michahellis</i>)	43
Glavata patka (<i>Aythya ferina</i>)	4
Golub (<i>Columba livia</i>)	4
Kormoran (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	5
Kržulja (<i>Anas crecca</i>)	2

Labud (<i>Cygnini</i>)	1
Liska (<i>Fulica atra</i>)	15
Mala čigra (<i>Sternula albifrons</i>)	1
Mlakuša (<i>Gallinula chloropus</i>)	1
Orao štekavac (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	1
Patka kreketaljka (<i>Anas strepara</i>)	6
Patka lastarka (<i>Anas acuta</i>)	2
Patka zviždara (<i>Mareca penelope</i>)	2
Riječni galeb (<i>Chroicocephalus ridibundus</i>)	16
Roda (<i>Ciconia ciconia</i>)	2
Siva čaplja (<i>Ardea cinerea</i>)	10
Sova kukuvija (<i>Tyto alba</i>)	1
Sredozemni galeb (<i>Larus audouinii</i>)	1
Škanjac (<i>Buteo buteo</i>)	9
Šojka (<i>Garrulus glandarius</i>)	1
Veliki vranac (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	1
Vrabac (<i>Passer domesticus</i>)	25
UKUPNO	227

Program pretraživanja IP u divljih ptica u 2019. godini (u daljnjem tekstu: Program) uključuje laboratorijsko pretraživanje oboljelih ili uginulih divljih ptica u svrhu praćenja moguće prisutnosti te pravovremenog otkrivanja VPIP podtipova H5 i H7. Pravovremeno otkrivanje virusa VPIP u populaciji divljih ptica omogućuje poduzimanje nužnih biosigurnosnih mjera u uzgojima domaće perad i time sprečavanje širenja virusa VPIP na domaću perad. Aktivno traženje i praćenje uginulih ili oboljelih divljih ptica ciljanih vrsta, naročito se provodi na lokacijama kao što su močvarna područja, područja uz rijeke, jezera ili odlagališta otpada, gdje je lakše uočiti neuobičajeni pobol ili uginuća divljih ptica.

Ciljana populacija ptica koja je predmet pasivnog nadziranja u okviru ovoga Programa su migratorne ptice vodarice, za koje je utvrđeno da su u većem riziku od zaražavanja i prenošenja VPIP podtipova H5 i H7. Europska agencija za sigurnost hrane je krajem 2017. godine objavila novi popis vrsta ptica koji se temelji na podacima o otkrivanju VPIP podtipa H5 i H7 u lešinama divljih ptica koje su države članice prijavile u sklopu sustavu pasivnog praćenja influence ptica u periodu između 2005. i 2017. godine. Popis uključuje 50 vrsta divljih ptica za koje je stopa otkrivanja VPIP podtip H5 virusa bila 0.4% ili veća. Ciljane vrste predmet su uzorkovanja i pretraživanja ukoliko su prisutne u zemlji (lokalna populacija divljih ptica) i navedene su u Dodatku 1. ovog Programa. Ukoliko postoje razlozi, na VPIP podtip H5 moraju biti pretražene i lešine drugih divljih ptica koje nisu navedene u Dodatku I.

2. Pravna osnova za provođenje Programa

- Zakon o veterinarstvu („Narodne novine“, broj 82/13, 148/13 i 115/18);
- Naredba o mjerama zaštite životinja od zaraznih i nametničkih bolesti i njihovom financiranju u 2019. godini („Narodne novine“, broj 5/19);
- Napatuk o načinu provođenja mjera kontrole zdravlja životinja propisanih Naredbom o mjerama zaštite zdravlja životinja od zaraznih i nametničkih bolesti i njihovom financiranju u 2019. godini;
- Pravilnik o načinu praćenja, prijavi i izvješćivanju o pojavi bolesti životinja („Narodne novine“, broj 135/14);

- Pravilnik o mjerama za suzbijanje i kontrolu influence ptica („Narodne novine“ broj 31/2006);
- Odluka Komisije 2010/367/EU o provedbi programa nadziranja influence ptica u peradi i divljih ptica;
- Pravilnik o dijagnostičkom priručniku za influencu ptica („Narodne novine“ broj 99/2008); Odluka Komisije 2006/437/EZ o odobravanju Dijagnostičkog priručnika za influencu ptica u skladu s Direktivom Vijeća 2005/94/EZ;
- Naredba o mjerama za sprječavanje pojave i širenja influence ptica na području Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 27/17).

3. Cilj Programa

Cilj programa nadziranja IP u divljih ptica je praćenje i pravovremeno otkrivanje VPIP podtipa H5 i H7 u divljih ptica kako bi se zaštitila perad u uzgoju i javno zdravlje. Program nadziranja IP u divljih ptica doprinosi razumijevanju, temeljem redovito ažuriranih procjena rizika, trenutnih prijetnji koje predstavljaju divlje ptice u odnosu na neki virus IP.

Program je donesen temeljem članka 16. stavka 1. točke 10. Zakona o veterinarstvu („Narodne novine“, br. 82/13, 48/13 i 115/18) te se istim provodi Dio VII., članak 21., stavak 4. Naredbe.

4. Provedba Programa

Nadziranje uključuje uzorkovanje i laboratorijsko pretraživanje bolesnih i uginulih divljih ptica i posebno je usmjereno na vrste ptica vodarica.

Ptice vodarice koje su selice predstavljaju tzv. „ciljane vrste“ za koje se pokazalo da su izložene većem riziku zaražavanja i riziku prijenosa virusa VPIP podtipa H5.

Nadziranje je usmjereno na područja u blizini močvara, jezera i vodenih putova gdje se lakše pronalaze uginule ptice, a osobito ako su ta područja u blizini gospodarstava gdje se uzgaja perad, odnosno u blizini područja s velikom gustoćom peradi.

U izradi i provedbi Programa osigurana je suradnja s ornitolozima, epidemiolozima, virolozima i nadležnim tijelima za očuvanje okoliša, a s ciljem nesmetane identifikacije vrste divljih ptica i optimiziranja uzorkovanja.

Tijela i organizacije u čijoj nadležnosti je praćenje divljih ptica, lovoovlaštenici i druge relevantne organizacije i službe, obvezne su telefonom, elektronskom poštom ili telefaksom obavijestiti Upravu za veterinarstvo i sigurnost hrane, bez odgađanja, o svakom neuobičajenom uginuću ili značajnom izbijanju bolesti u divljih ptica, a posebno u divljih ptica vodarica. Dodatni podaci o pobolu i/ili uginućima divljih ptica na određenoj lokaciji dostavljaju se na Obrascu iz Dodatka 3. ovoga Programa.

Odmah po zaprimanju obavijesti o uginućima ptica, kada nisu u pitanju drugi poznati razlozi uginuća, Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane osigurava prikupljanje odgovarajućih uzoraka uginulih ptica, te ako je moguće i uzorke od drugih ptica koje su bile u kontaktu s uginulima radi provedbe odgovarajućeg laboratorijskog pretraživanja u svrhu otkrivanja virusa IP.

5. Metode uzorkovanja

Uzorkovanje u okviru ovoga Programa provodi se u skladu s poglavljem IV „Pravilnika o dijagnostičkom priručniku za influencu ptica“.

Prilikom provedbe uzorkovanja, na svakoj lokaciji koja je uključena u Program, moraju biti uzeti uzorci od najmanje 5 oboljelih ili uginulih divljih ptica (ili sve oboljele ili uginule, ako ih je manje od 5) u svrhu virološke pretrage (RT-PCR metodom otkrivanja virusa IP, nakon koje, u slučaju pozitivnog nalaza slijedi izolacija virusa).

Od divljih ptica koje su pronađene uginule ili bolesne potrebno je uzeti kloakalne i trahealne/orofaringealne obriske i/ili organe (mozak, srce, pluća, trahea, bubreg i crijeva). Na odgovarajuće uzetom obrisku kloake mora ostati vidljiv trag fecesa.

Odmah po uzimanju obrisca se moraju:

- ohladiti na ledu ili u transportnim kontejnerima sa smrznutim gelom,
- ako je moguće staviti u medij s antibiotikom ili neki drugi virus-specifičan medij, kojim obrisak mora biti potpuno prekriven.

Bez obzira dostavlja li se u transportnom mediju ili ne, uzorak mora biti ohlađen. Ako transportni medij nije dostupan, obrisak se mora staviti u zaštitnu epruvetu i dostaviti u laboratorij suh.

Uzorci se ne smiju smrznuti, osim ako se brzi transport (u transportnom mediju na 4°C) u laboratorij ne može osigurati, kada se uzorak mora odmah smrznuti i zatim dostaviti na suhom ledu u laboratorij.

U slučaju nemogućnosti uzimanja odgovarajućih uzoraka, u laboratorij se moraju dostaviti cijele bolesne ili uginule divlje ptice. Ukoliko se u laboratorij šalje cijela lešina, ista mora biti dostavljena u nepropusnoj dobro zatvorenoj plastičnoj vrećici (najbolje u dvije vreće).

Uzorke u svrhu provedbe ovoga Programa uzima ornitolog ili druga obučena osoba Centra za peradarstvo HVI-a koja je opremljena opremom za uzimanje i dostavu uzorak sukladno zahtjevima ovoga Programa.

Prilikom dostave uzoraka u laboratorij, potrebno je ispuniti i dostaviti Obrasce iz Dodatka 2. i 3. ovoga Programa. Obrasci se dostavljaju, uz uzorak, u Centar za peradarstvo HVI-a, koji iste prosljeđuje Upravi za veterinarstvo i sigurnost hrane zajedno s nalazom pretraživanja.

Prilikom uzorkovanja ornitolog mora odrediti vrstu divlje ptice i, ako je moguće, dobnu kategoriju i spol.

Uzorci i bolesne i/ili uginule divlje ptice dostavljaju se, čim je prije moguće, a najkasnije u roku 24 sata, u:

Centar za peradarstvo HVI-a
Heinzlova 55, Zagreb 10000
Kontakt telefoni: 01/2440 209; 2440-210; 2441 394

6. Laboratorijsko pretraživanje

Laboratorijsko pretraživanje provodi se u skladu s poglavljima V do VII „Pravilnika o

dijagnostičkom priručniku za influencu ptica“.

Prvo testiranje se provodi korištenjem metode RT-PCR u stvarnom vremenu za otkrivanje M gena, a nakon pozitivnog rezultata slijedi brzo testiranje pozitivnih nalaza na nazočnost H5 i H7 gena u razdoblju ne duljem od 2 tjedna. U slučaju pozitivnog nalaza, analiza mjesta cijepanja treba se provesti čim prije, kako bi se ustanovilo radi li se o VPIP ili NPIP. Ukoliko se potvrdi H5 gen VPIP, žurno se trebaju provesti daljnje pretrage radi određivanja tipa N makar samo potvrđivanjem/isključivanjem nazočnosti tipa N1.

Svi izolati virusa IP u divljih ptica moraju se dostaviti u EU referentni laboratorij (EURL) za influencu ptica.

7. Lokacije uključene u provedbu Programa

Ribnjaci

1. « Draganić », Jastrebarsko
2. « Ribnjačarstvo », Oriovac/Jelas Polje, Slavonski Brod
3. « Ribnjačarstvo », Donji Miholjac
4. « Ribnjačarstvo », Končanica, Daruvar
5. « Ribnjačarstvo Grudnjak », 33515 Grudnjak
6. « Ribnjak 1905 », Našička Breznica, Našice
7. « Ribnjačarstvo Poljana », Poljana / « Riba Garešnica », Garešnica
8. « Ribnjaci na Česmi » (Narta, Siščani, Vukšinec, Blatnica), Dubrava, Kostanj bb / Narta
9. « Ribnjačarstvo » Lipovljani, Novska

Umjetne vodene akumulacije

10. Varaždin - Drava
11. Donja Dubrava - Drava
12. Šoderica Koprivnica

Umjetna jezera

13. Jarun (Zagreb)
14. Bundek (Zagreb)
15. Jezero Rakitje (Zagreb)

Gradska kupališta

16. Gradsko kupalište Karlovac

Veća močvarna područja (Parkovi prirode)

17. Park prirode Lonjsko polje
18. Park prirode Kopački rit
19. Vransko jezero
20. Delta Neretve

Odlagališta otpada

21. Prudinec (Jakuševac, Zagreb)
22. Odlagalište komunalnog otpada Košambra, Poreč

Ovisno o epidemiološkoj situaciji i podacima te ukoliko se utvrde povećana uginuća divljih ptica, Uprava može dopuniti i izmijeniti lokacije.

8. Trajanje Programa

Uzorkovanje divljih ptica provodi se kontinuirano tijekom godine.

Očekuje se da će većina uzoraka uginulih ili bolesnih divljih ptica biti prikupljena u vrijeme proljetnih i jesenskih migracija kada se ptice grupiraju, ali i tijekom zime. Tijekom navedenog razdoblja godine ornitolog mora učestalije boraviti na lokacijama koje su uključene u provedbu ovoga Programa.

9. Nadležno tijelo i organizacije uključene u provedbu ovog Programa

Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane Ministarstva poljoprivrede je tijelo nadležno po pitanju influence ptica.

U provedbu Programa uključena su tijela i organizacije u čijoj nadležnosti je praćenje divljih ptica, lovoovlaštenici i druge relevantne organizacije i službe te Centar za peradarstvo Hrvatskog veterinarskog instituta.

Za nadzor i kontrolu provedbe nadziranja u skladu s ovim Programom zaduženi su veterinarski inspektori u okviru svoje mjesne nadležnosti.

10. Službeni laboratorij

Nacionalni referentni laboratorij za influencu ptica je Centar za peradarstvo, Hrvatski veterinarski institut, Heinzelova 55, Zagreb.

11. Financiranje

Troškovi provedbe nadziranja influence ptica financiraju se u potpunosti iz sredstava državnog proračuna.

12. Izvješćivanje

Hrvatski veterinarski institut-Centar za peradarstvo dužan je izvještavati Upravu za veterinarstvo i sigurnost hrane sukladno odredbama „Pravilnika o načinu praćenja, prijavi i izvješćivanju o pojavi bolesti životinja“.

O pozitivnim rezultatima pretraživanja divljih ptica pravovremeno će biti izvješćivani: hrvatska javnost, relevantne međunarodne organizacije (npr. Svjetska organizacija za zdravlje životinja), Europska komisija te druge zainteresirane države i organizacije.

DODATAK 1.**POPIS "CILJANIH VRSTA" DIVLJIH PTICA KOJE SE UZORKUJU U SVRHU PRETRAŽIVANJANA INFLUENCU PTICA**

Br.	Znanstveno ime	Uobičajeno ime
1.	<i>Accipiter gentilis</i>	Jastreb
2.	<i>Alopochen aegyptiacus</i>	Egipatska utva
3.	<i>Anas acuta</i>	Patka lastarka
4.	<i>Anas crecca</i>	Kržulja
5.	<i>Anas penelope</i>	Patka zviždara
6.	<i>Anas platyrhynchos</i>	Divlja patka
7.	<i>Anas strepera</i>	Patka kreketaljka
8.	<i>Anser albifrons</i>	Lisasta guska
9.	<i>Anser anser</i>	Siva guska/ Divlja guska
10.	<i>Anser brachyrhynchus</i>	Kratkokljuna guska
11.	<i>Anser erythropus</i>	Mala guska
12.	<i>Anser fabalis</i>	Guska glogovnjača
13.	<i>Ardea cinerea</i>	Siva čaplja
14.	<i>Aythya ferina</i>	Glavata patka
15.	<i>Aythya fuligula</i>	Krunata patka
16.	<i>Aythya marila</i>	Patka crninka
17.	<i>Botaurus stellaris</i>	Bukavac
18.	<i>Branta bernicla</i>	Grivasta guska
19.	<i>Branta canadensis</i>	Kanadska guska
20.	<i>Bubo bubo</i>	Ušara
21.	<i>Bucephala clangula</i>	Patka batoglavica
22.	<i>Buteo buteo</i>	Škanjac
23.	<i>Buteo lagopus</i>	Škanjac gaćaš
24.	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	Riječni galeb
25.	<i>Ciconia ciconia</i>	Roda
26.	<i>Cygnus atratus</i>	Crni labud
27.	<i>Cygnus cygnus</i>	Žutokljuni labud
28.	<i>Cygnus olor</i>	Crvenokljuni labud
29.	<i>Egretta garzetta</i>	Mala bijela čaplja
30.	<i>Egretta alba</i>	Velika bijela čaplja
31.	<i>Falco peregrinus</i>	Sivi sokol
32.	<i>Haliaeetus albilicca</i>	Štekavac
33.	<i>Larus argentatus</i>	Burni galeb
34.	<i>Larus canus</i>	Riječni galeb
35.	<i>Limosa marinus</i>	Crnorepa muljača
36.	<i>Mergus albellus</i>	Bijeli ronac
37.	<i>Mergus meganser</i>	Veliki ronac
38.	<i>Netta rufina</i>	Patka gogoljica
39.	<i>Pelecanus crispus</i>	Kudravi nesit
40.	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Ružičasti nesit
41.	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Veliki vranac
42.	<i>Pica pica</i>	Svraka

43.	<i>Podiceps cristatus</i>	Ćubasti gnjurac
44.	<i>Podiceps nigricollis</i>	Crnogri gnjurac
45.	<i>Porphyrio porphyrio</i>	Sultanka
46.	<i>Somateria mollissima</i>	Gavka
47.	<i>Tadorna tadorna</i>	Utva
48.	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Mali gnjurac
49.	<i>Tringa ochropus</i>	Crnokrila prutka
50.	<i>Turdus pilaris</i>	Drozd bravenjak

DODATAK 2.**UZORKOVANJE DIVLJIH PTICA U SVRHU PRETRAŽIVANJA NA VIRUS INFLUENCE PTICA****OBRAZAC ZA DOSTAVU UZORAKA U LABORATORIJ**

Naziv lokacije: _____ Zemljopisni položaj: _____

GPS koordinate lokacije: _____

Redni broj	Datum uzorkovanja	Latinski naziv vrste ptice	Hrvatski naziv vrste ptice	Broj prstena	Dobna kategorija	Spol	Vrsta uzorka
							Obrisak kloake ☐ Obrisak dušnika/ždrijela ☐ Feces ☐ Organi (mozak, srce, pluća, bubreg, komad crijeva) ☐ <i>Navesti uzorkovane organe: _____</i> Lešina ☐
							Obrisak kloake ☐ Obrisak dušnika/ždrijela ☐ Feces ☐ Organi (mozak, srce, pluća, bubreg, komad crijeva) ☐ <i>Navesti uzorkovane organe: _____</i> Lešina ☐
							Obrisak kloake ☐ Obrisak dušnika/ždrijela ☐ Feces ☐ Organi (mozak, srce, pluća, bubreg, komad crijeva) ☐ <i>Navesti uzorkovane organe: _____</i> Lešina ☐
							Obrisak kloake ☐ Obrisak dušnika/ždrijela ☐ Feces ☐ Organi (mozak, srce, pluća, bubreg, komad crijeva) ☐ <i>Navesti uzorkovane organe: _____</i> Lešina ☐
							Obrisak kloake ☐ Obrisak dušnika/ždrijela ☐ Feces ☐ Organi (mozak, srce, pluća, bubreg, komad crijeva) ☐ <i>Navesti uzorkovane organe: _____</i> Lešina ☐
							Obrisak kloake ☐ Obrisak dušnika/ždrijela ☐ Feces ☐ Organi (mozak, srce, pluća, bubreg, komad crijeva) ☐ <i>Navesti uzorkovane organe: _____</i> Lešina ☐
							Obrisak kloake ☐ Obrisak dušnika/ždrijela ☐ Feces ☐ Organi (mozak, srce, pluća, bubreg, komad crijeva) ☐ <i>Navesti uzorkovane organe: _____</i> Lešina ☐
							Obrisak kloake ☐ Obrisak dušnika/ždrijela ☐ Feces ☐ Organi (mozak, srce, pluća, bubreg, komad crijeva) ☐ <i>Navesti uzorkovane organe: _____</i> Lešina ☐

DODATAK 3.**PROCJENJENI BROJ CILJANIH VRSTA DIVLJIH PTICA NA LOKACIJI U
TRENUTKU UZORKOVANJA**

Br.	Znanstveno ime	Uobičajeno ime	Procijenjeni broj na lokaciji	Neuobičajen broj uginuća (DA / NE)	Neuobičajeno ponašanje (DA / NE)	NAPOMENA (o broju uginuća, znakovima neuobičajenog ponašanja)
1.	<i>Accipiter gentilis</i>	Jastreb				
2.	<i>Alopochen aegyptiacus</i>	Egipatska utva				
3.	<i>Anas acuta</i>	Patka lastarka				
4.	<i>Anas crecca</i>	Kržulja				
5.	<i>Anas penelope</i>	Patka zviždara				
6.	<i>Anas platyrhynchos</i>	Divlja patka				
7.	<i>Anas strepera</i>	Patka kreketaljka				
8.	<i>Anser albifrons</i>	Lisasta guska				
9.	<i>Anser anser</i>	Siva guska/ Divlja guska				
10.	<i>Anser brachyrhynchus</i>	Kratkokljuna guska				
11.	<i>Anser erythropus</i>	Mala guska				
12.	<i>Anser fabalis</i>	Guska glogovnjača				
13.	<i>Ardea cinerea</i>	Siva čaplja				
14.	<i>Aythya ferina</i>	Glavata patka				
15.	<i>Aythya fuligula</i>	Krunata patka				
16.	<i>Aythya marila</i>	Patka crninka				
17.	<i>Botaurus stellaris</i>	Bukavac				
18.	<i>Branta bernicla</i>	Grivasta guska				
19.	<i>Branta canadensis</i>	Kanadska guska				
20.	<i>Bubo bubo</i>	Ušara				
21.	<i>Bucephala clangula</i>	Patka batoglavica				
22.	<i>Buteo buteo</i>	Škanjac				
23.	<i>Buteo lagopus</i>	Škanjac gaćaš				
24.	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	Riječni galeb				
25.	<i>Ciconia ciconia</i>	Roda				
26.	<i>Cygnus atratus</i>	Crni labud				
27.	<i>Cygnus cygnus</i>	Žutokljuni labud				
28.	<i>Cygnus olor</i>	Crvenokljuni				

		labud				
29.	<i>Egretta garzetta</i>	Mala bijela čaplja				
30.	<i>Egretta alba</i>	Velika bijela čaplja				
31.	<i>Falco peregrinus</i>	Sivi sokol				
32.	<i>Haliaeetus albicca</i>	Štekavac				
33.	<i>Larus argentatus</i>	Burni galeb				
34.	<i>Larus canus</i>	Riječni galeb				
35.	<i>Limosa marinus</i>	Crnorepa muljača				
36.	<i>Mergus albellus</i>	Bijeli ronac				
37.	<i>Mergus meganser</i>	Veliki ronac				
38.	<i>Netta rufina</i>	Patka gogoljica				
39.	<i>Pelecanus crispus</i>	Kudravi nesit				
40.	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Ružičasti nesit				
41.	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Veliki vranac				
42.	<i>Pica pica</i>	Svraka				
43.	<i>Podiceps cristatus</i>	Čubasti gnjurac				
44.	<i>Podiceps nigricollis</i>	Crnogri gnjurac				
45.	<i>Porphyrio porphyrio</i>	Sultanka				
46.	<i>Somateria mollissima</i>	Gavka				
47.	<i>Tadorna tadorna</i>	Utva				
48.	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Mali gnjurac				
49.	<i>Tringa ochropus</i>	Crnokrila prutka				
50.	<i>Turdus pilaris</i>	Drozd bravenjak				